

SETKÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY ZAMĚŘENÉ NA SNIŽOVÁNÍ
POPTÁVKY VE VZTAHU KE ZNEUŽÍVÁNÍ DROG V EVROPĚ: SOU-
ČASNÉ PROGRAMY A MOŽNOSTI DALŠÍHO ROZVOJE
Oslo 19. – 21. 6. 1991

Akce byla pořádána regionální kanceláří Světové zdravotnické organizace pro Evropu. Ta mi jako dočasnému konzultantovi hradila cestu.

Jednání řídil pan Berg, ředitel norského národního úřadu pro prevenci problémů působených alkoholem a jinými drogami a pan Cees Goos z regionální kanceláře SZO. Nejprve se diskutovalo o úvodním textu, který byl účastníkům rozeslán ještě před zahájením. Pak následovaly vyžádané referáty. Paní A. Vicente z Portugalska informovala o rozsáhlém preventivním programu Projecto vida (Projekt života). V rámci tohoto programu publikovali mnoho materiálů pro mladé lidi, pořádali kurzy pro rodiče s cílem zlepšit jejich schopnost pochopit své děti a komunikovat s nimi. Finančně je tento projekt podporován EHS, soustavně spolu-

pracuje se sdělovacími prostředky, zejména s televizí.

Pak jsem přednesl svoji práci týkající se situace v Praze. Zabýval jsem se v ní obecnými strategiemi snižování poptávky po drogách a alkoholu i jejich konkrétním uplatňováním v našich podmínkách, hovořil jsem i o preventivní kampani FIT IN, kterou organizujeme ve spolupráci se Sportpropagem a Národním centrem podpory zdraví. Práce byla přijata dobře a se sympatiemi.

Následovala práce norských kolegů, ti referovali o rozsáhlé kampani zaměřené na prevenci zneužívání marihuany a dalších návykových látek v Norsku. Jejich kampaň využívá také hromadné sdělovací prostředky. V rámci kampaně byly všem mladým lidem v Norsku, kteří dovršili 13 let, poslány osobní dopisy podepsa-

ně dvěma ministry norské vlády. Jedním z cílů kampaně je také zlepšovat komunikaci mezi dospívajícími a jejich rodiči i v oblasti alkoholu a jiných drog.

Práce polské autorky Dr. Celiny Godwod Sikorské se soustředila spíše na epidemiologii. Léčba, jak známo, je v Polsku poskytována nejen státním zdravotnictvím, ale jsou v ní aktivně činné i laické, církevní a sociálně orientované iniciativy. Kromě známých terapeutických komunit jsou k dispozici i specializované detoxifikační jednotky. Dobrovolné organizace (zejména rodičů) jsou velmi aktivní i v prevenci a rehabilitaci a jsou podporovány vládou.

Pan Silk pak referoval o programech pro osoby s pokročilými formami závislosti na drogách. V oblasti Glasgowa byl mimo jiné zřízen specializovaný program nabízející pomoc prostitutkám. Ty pochopitelně představují vysoce rizikovou skupinu vzhledem ke zneužívání drog i vzhledem k šíření AIDS.

Po skončení referátové sekce byli účastníci rozděleni do skupin. Z jednání těchto skupin vzešel návrh dokumentu. V něm se zdůrazňuje význam snižování poptávky po drogách. V primární prevenci se osvědčily programy za aktivní účasti vrstevníků (aktivisté z řad mládeže, rodičů, ohrožených profesí, menšin apod.). V prevenci abúzu u rizikových skupin se ukazu-

je jako potřebné nabízení pozitivní alternativy pomoc při uplatnění selhávajícím ve škole, pomoc mladým nezaměstnaným apod. Poptávku po drogách také snižuje léčba, i když není vždy plně a trvale účinná. Návrh povzbuzuje k aktivitám na místní úrovni i k vytváření národních programů. Zabývá se otázkami mezinárodní spolupráce a spolupráce mezinárodních organizací.

Přes intenzivní a náročný program se našly příležitosti k neformálním rozhovorům. Pan Lundberg ze švédského ministerstva zdravotnictví vyjádřil obavy z vzestupu problematiky u nás. Podle jeho zkušenosti se prakticky všechny země, které sloužily nejdříve jako země tranzitní, kudy drogy jen procházely, postupně samy dostávaly do značných problémů.

Sovětský účastník profesor D. M. Rudenko se zmiňoval o zhoršující se situaci ve své zemi. S panem Goosem jsem hovořil zejména o perspektivách prevence a možné spolupráci s regionální kanceláří.

O tom, že efektivní prevence je potřebná a možná, svědčí zkušenosti z většiny evropských zemí i z USA, kde se daří snižovat počty mladistvých, kteří začínají experimentovat s drogami a alkoholem.

K. Nešpor